

II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії

2022/2023 н. р.

10 клас

I. Теоретичний тур

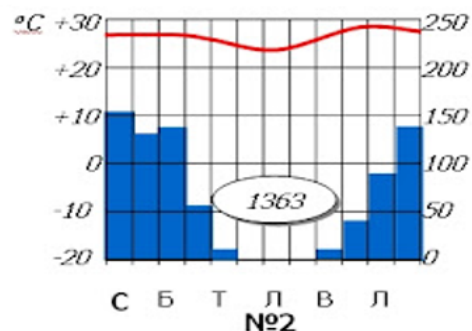
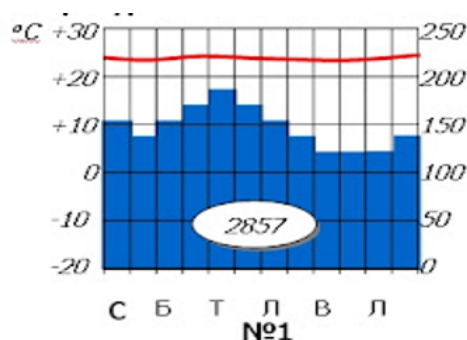
1. Нині стало модним на різних рівнях визначати природні та історико-культурні об'єкти країн, так звані «чудеса». Але поза увагою залишаються промислові підприємства і наукові установи країни. Запропонуйте п'ять таких вітчизняних об'єктів (заводи, фабрики, НДІ і т. ін.), чия продукція і чий розробки не соромно продемонструвати світові, скажімо на Всесвітній виставці «Експо-2023». Обґрунтуйте ваш вибір. Бажано, щоб підприємства належали до різних видів економічної діяльності.
2. Для системи розселення Європи притаманні висока густота населення та високий рівень урбанізації. Як ви розумієте поняття «світове місто»? Наведіть приклади світових міст в Європі. Які міста України, окрім Києва, можуть стати світовими містами. Свою відповідь обґрунтуйте.

II. Бліц-тур (12 балів)

1. Чому субтропічні фрукти, які вирощуються в Аргентині і Чилі, виявляються конкурентно спроможними на ринках США та країн Західної Європи, незважаючи на витрати, пов'язані з їх транспортуванням?
2. Який висновок було зроблено М.М. Миклухо-Маклаєм на основі досліджень, проведених на березі затоки Астролябія (нині Берег Маклая)?
3. Що розуміють під термінами «центр», «периферія», «напівпериферія»? До якого з провідних ядер світового господарства найбільш наближена Україна?
4. Назвіть чинники, що зумовлюють найбільшу, порівняно з іншими материками, середньорічну кількість опадів у Південній Америці.
5. Розглядаючи карту Великої Британії, Ви, очевидно, звернули увагу на те, як багато великих міст розташовано на південному і східному її узбережжях. Як ви думаєте, чому саме Лондону судилося стати столицею цієї держави?
6. Як ви розумієте поняття «нація без держави»? Наведіть приклади таких націй.

III. Практичний тур

1. Який зі спортсменів розташований ближче до центра Землі й на скільки (з точністю до 0,5 км), якщо відомо, що один з них – альпініст – перебуває на вершині Ельбрусу, а інший – морський яхтсмен – на екваторі. (6 балів)
2. Розв'яжіть задачу з повним приведенням ходу рішення (6 балів)
На початку року в країні X проживало 6 млн. осіб, наприкінці року – 6,3 млн. осіб, а міграційне зменшення населення склало 100 тис. осіб. Обчисліть:
а) величину річного природного приросту;
б) коефіцієнт природного приросту населення;
в) темпи росту населення. Визначте, до якого типу відтворення належить країна.
3. Прочитайте кліматичні діаграми. Порівняйте їх, зробіть висновки. (6 балів)

IV. Тестові завдання

За кожну правильну відповідь – 1 бал

Виберіть одну правильну відповідь

1. Визначте економічну організацію, яка об'єднує країни Південно-Східної Азії.

- А) ЄС; Б) ОПЕК; В) АСЕАН; Г) НАФТА

2. Як називається острів, який омивають води Амазонки?

- А) Мадейра; Б) Манауса; В) Маражо; Г) Ла-Монтанья.

3. Знайдіть помилку в переліку держав, території яких, на думку учасників Кліматичного саміту в Глазго, можуть бути затопленими.

- А) Мальдіви; Б) Бутан; В) Багами; Г) Тувалу.

4. Який з мінералів є свинцевою рудою?

- А) лабрадор; Б) галеніт; В) гематит; Г) піролюзит.

5. Країни, агрокліматичні ресурси яких дозволяють вирощувати сільськогосподарські культури помірного, субтропічного та тропічного поясів:

- А) Франція, Іспанія;
В) Китай, Індія;
Б) Канада, Україна;
Г) Грузія, Монголія.

6. Вкажіть канал, який з'єднує два внутрішні моря різних океанів.

- А) Суецький; Б) Волго-Донський; В) Панамський; Г) Рейн-Майн-Дунай.

7. Більшість населення якої держави НЕ сповідує іслам?

- А) Марокко; Б) Філіппіни; В) Лівія; Г) Афганістан; Е) Туреччин

8. Яка з країн у минулому була колонією Франції?

- А) В'єтнам; Б) Пакистан; В) Австралія; Г) Індія

9. Які країни відносять до суспільно-географічного регіону Північна Америка?

- А) США і Канаду;
В) Мексику і США;
Б) всі країни, що входять в організацію НАФТА;
Г) всі країни материка Північна Америка.

11. Який із наведених дорогоцінних каменів видобувають в Україні?

- А) алмаз; Б) топаз; В) рубін; Г) сапфір

12. До технічних культур НЕ належить:

- А) хміль; Б) льон-довгунець; В) сорго; Г) тютюн

13. У Фінляндії та Карелії багато форм рельєфу, річок, сіл дістали назву «селькя» (фін. *Selkä* – «кам'яне пасмо»). Селькя – це наслідок діяльності:

- А) морського прибою; Б) давнього льодовика; В) вулканів; Г) текучих вод

Установіть відповідність

14. Встановіть відповідність між країнами і типами форми правління.

1. Оман.	А. султанат
2. Ліхтенштейн.	Б. емірат
3. Японія.	В. імперія
4. Ватикан.	Г. папство
	Д. князівство

15. Установіть відповідність між картографічними проекціями та їхніми ознаками.

1. рівнокутні	А. мають усі види спотворень
2. рівновеликі	Б. зберігають без спотворень кути
3. азимутальні	В. не спотворюють площі
4. довільні	Г. проектування здійснюється на поверхню конуса
	Д. проектування здійснюється на площину

16. Установіть відповідність між залежними територіями та країнами-метрополіями.

1. Пуерто-Рико	А. Велика Британія
2. Гібралтар	Б. Іспанія
3. Гвіана	В. Данія
4. Гренландія	Г. США
	Д. Франція

17. Установіть відповідність між країною й типом електростанцій, що є основними виробниками електроенергії в цій країні.

1. Польща	А. сонячні
2. Франція	Б. геотермальні
3. Ісландія	В. гідравлічні
4. Канада	Г. теплові
	Д. атомні

18. Установіть відповідність між озерами та річками, з якими вони сполучені:

1. Ньяса	А. Муррей
2. Велике Ведмеже	Б. Ангара
3. Байкал	В. Ніл
4. Вікторія	Г. Замбезі
	Д. Маккензі

Виберіть кілька правильних відповідей

19. Визначте річки, які НЕ належать до басейну Азовського моря.

1. Інгулець
2. Салгир
3. Горинь
4. Сейм
5. Кальміус
6. Грузький Яланчик
7. Молочна

20. Оберіть правильні твердження, що характеризують байрачні ліси України.

1. зустрічаються у центральних районах Східно-Європейської рівнини
2. характерні ґрунти - дерново-підзолисті
3. байрачні ліси відіграють протиерозійну роль
4. опадів тут зафіксовано 600-700 мм на рік
5. ліси можуть рости тут тому, що в балки стікає вода
6. у балках вітри слабші і тому там ростуть ліси
7. байрачні ліси поширені в зоні мішаних лісів